

oče Agatangelus ni mogel več premagati. Na glas se je zasmejal in vzkliknil:

»Tele ti, nesrečno. Nu, pa kolni, če drugače povedati ne veš, amen, pa loška smojka!«

Silil se je, da bi bil resen, ko mu je zdaj mladenič razkril bolest svojega srca. Oče Serafin da mu je odločil vlogo Judeža lškarijota v igri, Matija Debelakov pa bi igral svetega Jeronima. Plavčeva Marija bi bila sama žalostna Mati božja, Španova Katrica pa spokorna Magdalena.

»Nu, pa je dejal sveti Jeronim,« je pomagal dobrohotno gvardijan.

»Je dejal Debelakov Matija,« je pripovedoval Janez, »da Mati božja Judež nikoli za moža jemala ne bo.«

»Pa je Plavčeva Marija pritrdila?«

»Smejala se je.«

»Pa si dejal, naj bo Matija Judež. Da bo lepši par z grešno Majdo?«

»Sem dejal, pa so rekli oče Serafin ...«

»Da, boš ostal Judež ti. Prav je tako! Pojdi!«

»Oče gvardijan,« je zopet prosil mladenič.

»Pojdi,« je velel znova gvardijan. Glas mu je bil zasmehljiv in obenem slovesno užaljen. »Pojdi!« je ponovil, »saj menda še veš, kako sem te učil in kaj je bila Gospodova beseda Judežu. Pojdi, mu je rekел, Judež, in stori, kar si namenil. Pojdi še ti, v Ljubniku se skrij, za božjo čast se potuhni, če meniš, da te bo potem Plavčeva marala. Če te bi, vendor rečem ti, jaz, jaz sam ji bom povedal, da te ne sme! Lovrčevega Judeža ne, porečem, amen in loška smojka! Nu?«

Obrnil je plahemu mladeniču hrbet in šel molče k oknu. Potem je slišal, da so se vrata odprla. Ozrl se je in zasmejal. Lovrčev je bil oplašen odšel.

»Se že začenja,« se je smejal oče gvardijan, »nu zdaj naj pa poročam očetu provinčialu, resno in dostojno, kakor gre z našo procesijo.«

* * *

Ob polištirih na veliki petek dne 11. aprila se je razgrnila loška procesija na čast božjemu Odrešeniku mimo kapucinske cerkve čez most na Dolenji trg, nato po Karloveu nazaj v gornje mesto in pod samostan. Sveta tišina je burila pobožna in radovedna sreca. V svečani molk so šumeli le koraki množic

IVAN GROHAR: MATI.

v obhodu, konjski peket in glasna beseda igralcov, glumečih velike tajne Življenja in Trpljenja božjega. Zdaj pa zdaj je jeknili preko mesta lovski rog za znamenje, naj žive podobe na nosilih in vozovih obstoje. Zdaj pa zdaj je zaihtelo iz množic, ki so šle v sprevodu ali pa gledale ob strani. Zdaj pa zdaj je v sveto občutje zavpil domač reditelj, zamrmral nejewoljen nosec pod bremenom ali pa zaškripal oder na ramenih. Veličastno je rastla v mesto izza kapucinskih zidov bogata igra žalostnih in pretresljivih podob. Na čelu procesiji je šel v rdečem mož z zvezdro na palici. Tri korake za njim je jahala na belcu Smrt s tamburjem. Črno odet praporčak je sledil z banderom, ki se je vleklo za njim in ga je s tal pobiral črno odet otrok. Nato je prišla prva podoba: Paradiž. Deset mož iz Reteč in deset mož iz Gorenje vasi je nosilo oder, na katerem je igralo sedem likov: krilatei, angel z mečem, hudič, Eva in Adam. Adamoviči so šli zadaj. Sledili so člani krojaške bratovščine, nato angela s kelihom in mošnjo, za njimi sodarji in zidarji, angel z vrvmi, angel z mečem, čevljarji, angel s šibo, angel s sramotnim stebrom, peki, angel